

Op alle punten beter

Roland introduceerde een paar maanden geleden een nieuwe 'grote broer' van de SPD-SX: de SPD-SX Pro. Nou ja, grote broer... vanbuiten is de pad nog precies even groot. Maar hoewel het formaat niet veranderde, is vrijwel elk onderdeel van de pad onder handen genomen.

tekst Dennis Boxem

Als je de SPD-SX Pro voor het eerst ziet, word je even op het verkeerde been gezet: het apparaat heeft leuk gekleurde en programmeerbare leds om de slagvlakken van elkaar te scheiden, en er is een 4,3" fullcolour display aan de pad toegevoegd waar je alle instellingen op terug kunt vinden. Allebei items die behoorlijk in het oog springen en daarmee een beetje afleiden van het werkelijke nieuws. Want Roland heeft de SPD-SX met deze update omgetoverd tot een sample-workstation die het leven van de hardcoregebruiker heel wat makkelijker maakt. Daarnaast heeft het ding inmiddels zo veel inputs dat je hem ook als module voor een simpele elektronische drumkit kunt gebruiken of als basis voor een wel heel uitgebreide hybrid drumkit.

Ondanks het feit dat je nog steeds een pad hebt waarmee je op negen slagvlakken samples kunt triggeren, heeft Roland zo'n beetje elk puntje van kritiek dat er door de jaren heen op de SPD-SX is gekomen, aangepakt, en daarnaast

zijn er nog de nodige slimmigheden toegevoegd die het dagelijks gebruik heel veel makkelijker maken.

We beginnen echter met het slechte nieuws: de prijs. De SPD-SX Pro is met een adviesprijs van rond de twaalfhonderd euro een flink stuk duurder dan de gewone SPD-SX én dan eenzelfde apparaat van de meeste concurrenten. Maar zoals je in deze review verder zult lezen, krijg je voor dat prijsverschil wel heel wat terug.

Natuurlijk, de SPD-SX Pro is 'gewoon' nog een samplepad: je zet er een sample in, kent hem toe aan een pad, en als je op die pad slaat, wordt hij afgespeeld. Maar als je Pro vergelijkt met de gewone SPD-SX zijn de verschillen fors. Aan de achterkant vind je allereerst heel wat meer in- en outputs.

Je kunt acht mono of vier stereo externe triggers of pads aansluiten en er is een speciale input voor je hihatcontroller, die ook werkt met om het even welke Roland V-Drum hihat. Dit gaat voor veel gebruikers een absolute gamechanger zijn, want als je veel met elektronica werkt,

heb je ongetwijfeld wel eens de behoefte gehad om alleen met de SPD-SX, een kicktrigger, een bassdrumtrigger en een hihatpad op stap te gaan. Op de SPD-SX moest je dan al heel snel concessies doen: met een splitter het signaal van je bassdrum en hihat splitsen, of gewoon alle hihatnoten op de SPD-SX spelen – het was verre van ideaal. Nu plug je alles in en heb je doodleuk nog een input over voor een extra pad. Ook het feit dat je nu een echte V-hihat kunt inpluggen in plaats van een pad en een losse footswitch, is een grote pre.

Gelukkig

Op het gebied van outputs zal vooral de geluidsman erg gelukkig zijn met de Pro. Er zijn nu vier individuele outputs die alle vier gebalanceerd zijn uitgevoerd. Je kunt per kit de routing naar de outputs aanpassen, en dat geeft je bijvoorbeeld de mogelijkheid om drum- en percussiesounds in stereo uit te sturen naar één kanaal, en backingtracks en loops naar een

ander kanaal – wat de geluidsman met even iets meer vrijheid geeft bij het mixen. Of bijvoorbeeld de backingtracks inclusief click naar een monitorkanaal, en gewoon de versie zonder click naar de zaal. Een kanaal met ingebouwde effecten en eentje zonder? Ook dat kan nu gewoon.

De pads van de SPD-SX Pro hebben een hogere gevoeligheid, zorgen voor betere triggering en hebben toch minder last van overspraak. Daarnaast hebben de drie randtriggers een andere positie gekregen, waardoor ze beter reageren. En dat is te merken, want je kunt met je vingers op de pads spelen zonder dat je bij harder spel problemen krijgt met dubbeltriggering of crosstriggering.

De slagvlakken van de Pro zijn niet noemenswaardig kleiner dan die van de vorige versie, ondanks dat Roland nog ruimte heeft moeten maken voor de gekleurde leds die de pads van elkaar scheiden. Het bedieningspaneel op de voorkant is qua vierkante centimeters wel iets groter, maar Roland heeft alles zo

in elkaar weten te zetten dat de afmetingen van de gewone SPD-SX en de Pro in zoverre gelijk zijn dat ze allebei in dezelfde koffer, tas of flightcase passen.

Lucht

Binnenin zit 32GB geheugen met de mogelijkheid om tweehonderd kits te maken. Roland heeft alvast 1.550 samples meegeleverd, die zo'n tien gigabyte van het geheugen in beslag nemen. Zit je om ruimte verlegen? De interne sounds zijn te wissen en je kunt ook een memorystick in de Pro pluggen. De sample rate van de SPD-SX Pro is gewoon 16-bit, 48kHz, maar tijdens het testen bekruipt ons het gevoel dat hij toch iets meer 'lucht' lijkt te hebben dan de gewone SPD-SX. Met dezelfde samples ingeladen

klinkt de Pro via de hoofdtelefoon veel helderder en komen de lage tonen meer naar voren. Via de audio-uit-poort was dat verschil wat moeilijker te beoordelen omdat je dan ook met de akoestiek van de ruimte te maken hebt.

De bediening van de SPD-SX Pro is nét even anders dan de SPD-SX. Veel van de knoppen zien er bekend uit, maar nieuw is een multifunctionele draaiknop die je kunt gebruiken om door menu's en instellingen te scrollen. In combinatie met het grote nieuwe kleurenscherm zorgt dit ervoor dat het bedienen van het apparaat veel vlotter gaat. Moest je bij de oude SPD-SX nog eindeloos op + en - en op pijltjes knoppen drukken, bij de Pro geef je een slinger aan de draaiknop en scroll je zo naar je gewenste instelling toe.

Sommige functies werken echt heel veel makkelijker door het grote scherm en de draaiknop. Denk daarbij niet alleen aan basale dingen, maar ook aan het inkorten en bewerken van samples. Op papier kun je al sinds de allereerste SPD-S samples opnemen met de pad, maar in de praktijk moest je toch wel erg masochistisch zijn ingesteld om daaraan te beginnen. Nu, met de draaiknop en het veel duidelijkere display, is het te doen, al zul je in de praktijk toch nog vaak naar de computer grijpen. Maar zeker als je al bestaande samples even wilt bij-snijden of bewerken, is de Pro nu een heel goed alternatief geworden.

En dat is niet het enige wat gemakkelijker wordt dankzij het nieuwe display, want ook het scrollen door je samples, het toewijzen aan de pads

en het bewerken van elke mogelijke instelling is op de Pro ten opzichte van zijn voorganger een feestje.

Op de schop

De indeling van de zogenoemde Mute Groups en Pad Sequence-settings is helemaal op de schop gegaan. Bij de Pad Sequence-functie kun je nu via één pad wel acht verschillende pads triggeren door deze in een lijstje op de gewenste volgorde te zetten. Daarbij kun je ook eventuele externe pads of triggers meenemen. Dat is met name handig bij grooves waarbij je bijvoorbeeld moeilijk bij het apparaat kunt komen. Zet een extra padje naast je hi-hat of plak een trigger op je toms, en je kunt zo tot wel acht verschillende sounds achter elkaar triggeren.

Bij het in stukjes hakken van samples of loops kon je voorheen via Mute Groups voorkomen dat die losse delen door elkaar gingen afspelen. Door op de volgende pad te slaan werd de vorige pad die in dezelfde Mute Group zat gedempt. Met de Pro ben je helemaal vrij om Mute Groups toe te wijzen. Je kunt meerdere loops hebben lopen en deze met een klap op een pad allemaal dempen en tegelijkertijd een nieuwe loop aanzetten. Daar komt nog eens bij dat je door de grafische weergave op het display veel beter kunt zien wat je aan het doen bent. Je kunt heel duidelijk zien welke pads wát doen in je Mute Group, en dat scheelt heel wat geknoei.

QR-code

Grappig genoeg is er ten opzichte van de SPD-SX op de Pro ook een knop verdwenen. Waar je eerder twee bedieningsknoppen voor de onboard-effecten had, is het er nu maar één. En dat terwijl de ingebouwde effectprocessor nog maar eens werd uitgebreid: je hebt nu vier effectslots met keuze uit drie- of vijf effecten en een sidechain-optie. Daarvan kun je dus één effect aan de draaiknop toekennen. De ruimte die is vrij gekomen heeft Roland gebruikt voor twee Pad Edit-knoppen waarmee je nu on the fly het volume, de pitch, de transient-attack en

de transient-release van de sample onder iedere pad kunt inregelen. En dat is eerlijk gezegd veel nuttiger. Want als je een iets meer mellow sound wilt met een lagere klank, hoeft je niet meteen de menu's in te duiken. Je regelt het simpelweg met twee draaiknoppen op de voorkant.

De ingebouwde metronoom heeft er ook wat – heel nuttige – party tricks bij gekregen. Je kunt nu behalve de ingebouwde click-sound ook een willekeurige sample kiezen als click, en zelfs een wave-track als clicktrack gebruiken. Ook het aansturen van de click kan uitermate gemakkelijk. Hij kan namelijk automatisch gestart worden als je een pad aanslaat. Daarbij kun je dan kiezen tussen gewoon 'aan', een click die bij iedere aanslag opnieuw begint, en een click die om de klap 'aan' of 'uit' gaat. Daarnaast is er ook nog eens de optie om van die instellingen een versie voor alle kits te maken – de zogenaamde *system click* –, en een versie die voor elke kit verschillend is. Heb je geen zin om een click volledig in te stellen voor je kit? Dan zet je hem simpelweg op *system click* en je bent klaar.

Als je een tijdje door de menu's van de SPD-SX Pro hebt zitten grasduinen kom je al snel allerlei andere leuke grapjes tegen die echt niet allemaal even belangrijk zijn. Zo kom je een optie tegen om een

andere screensaver voor het display in te stellen, waaronder een afbeelding die je zelf kunt uploaden. Onder het kopje 'manual' kom je een qr-code tegen die je naar een online versie van de handleiding brengt. Je hoeft hem alleen even te scannen op je telefoon of tablet.

Cloud

Heel veel van de nieuwe features van de SPD-SX Pro zijn gericht op het verbeteren van het gebruiksgemak. Daar hoort ook een speciale app bij die je alle mogelijkheden geeft om de Pro vanaf je desktop te bedienen. Niet alleen voor het aanmaken van drumkits en het instellen van elke denkbare parameter, maar ook voor het bijknippen en opslaan van samples. Feitelijk doet de app niets dat je op de SPD-SX Pro niet kunt, maar met een muis en een groot computerscherm werkt het voor de grote klussen nog nét even makkelijker.

Het installeren van de app had iets eenvoudiger gekund. Je moet namelijk eerst de Roland Cloud-app installeren en je inschrijven, en dan pas kun je de app van de SPD-SX Pro downloaden. Ter vergelijking: de Roland Cloud-app is ruim 900MB, de SPD-SX Pro-app is krap 20MB. Maar je mag een gegeven paard niet in de bek kijken en de app doet simpelweg wat hij

moet doen. Niets op aan te merken.

Is er dan niets te zeuren? Toch wel, al kan deze opmerking al bijna veertig jaar lang bij elke Roland drumkit gemaakt worden: waarom leveren de Japanners hun pads nu nog steeds zonder de mounting plate die je aan de onderkant schroeft? Een kunststof model kost twee tientjes in de winkel, een metalen drie tientjes, en het aantal drummers dat zo'n plaat niet gebruikt is op één hand te tellen. Zeker gezien de prijs van de Pro zou zo'n plaatje inmiddels best mogen worden meegeleverd.

Kortom

Als je serieus veel uren met het maken en bewerken van samples bezig bent en als de SPD-SX al heel lang een essentieel onderdeel van je set-up is, dan mag je spaarvarken vrezen voor zijn leven. De Pro is namelijk op alle punten beter dan het origineel, en de nieuwe routing-mogelijkheden, de extra inputs en het toegevoegde bedieningsgemak maken dat je extreem hebbertig wordt van dit apparaat. Roland heeft goed naar de wensen van gebruikers geluisterd, en dat levert een samplepad op die momenteel zijn gelijke niet kent. ■

Importeursreactie: zie pagina 57

DE FEITEN

- 9 percussie pads
- meer dan 1.550 samples en sounds
- 43 verwijderbare presetkits en 157 userkits
- 32GB intern geheugen voor samples
- backingtracks en clicktracks
- importeren van 48/44,1kHz (16-/24-/32-bit) waf/aiff-bestanden en mp3's (32-320kbps) met automatische conversie naar 48kHz/16-bit
- 4,3" kleurendisplay
- tot 4 parallele effecten plus sidechain met output-routing
- 16-step padsequencer
- metronoom
- realtime wav-opname
- verbeterde sensitiviteit van de shoulderpads en een verbeterde crosstalk protection
- Afmetingen (bxdxh): 360x330,3x93mm
- Aansluitingen:**
- 2x6,3mm jack master-out (gebalanceerd)
- 4x6,3mm jack direct-out (gebalanceerd, vrij toewijsbaar)
- 1x6,3mm stereojack hoofdtelefoonuitgang
- 1x6,3mm stereojack line-ingang met eigen volume controle
- 4x6,3mm stereojack triggeringen voor maximaal 8 externe individuele triggers of pads
- 1x6,3mm jack voor hi-hatcontroller of expressionpedaal
- 1x6,3mm jack voor enkele of dubbele voetschakelaars
- Prijs € 1.199,-

HET OORDEEL

- + • veel groter gebruiksgemak
- meer in- en outputs
- verbeterde triggering in de pads
- • geen

DE CONCURRENTIE

Zowel qua specificaties als qua prijs is de SPD-SX Pro momenteel zonder gelijke. De originele SPD-SX, de Alesis Strike multipad en de Yamaha DTX-12 zijn betaalbare alternatieven.

